

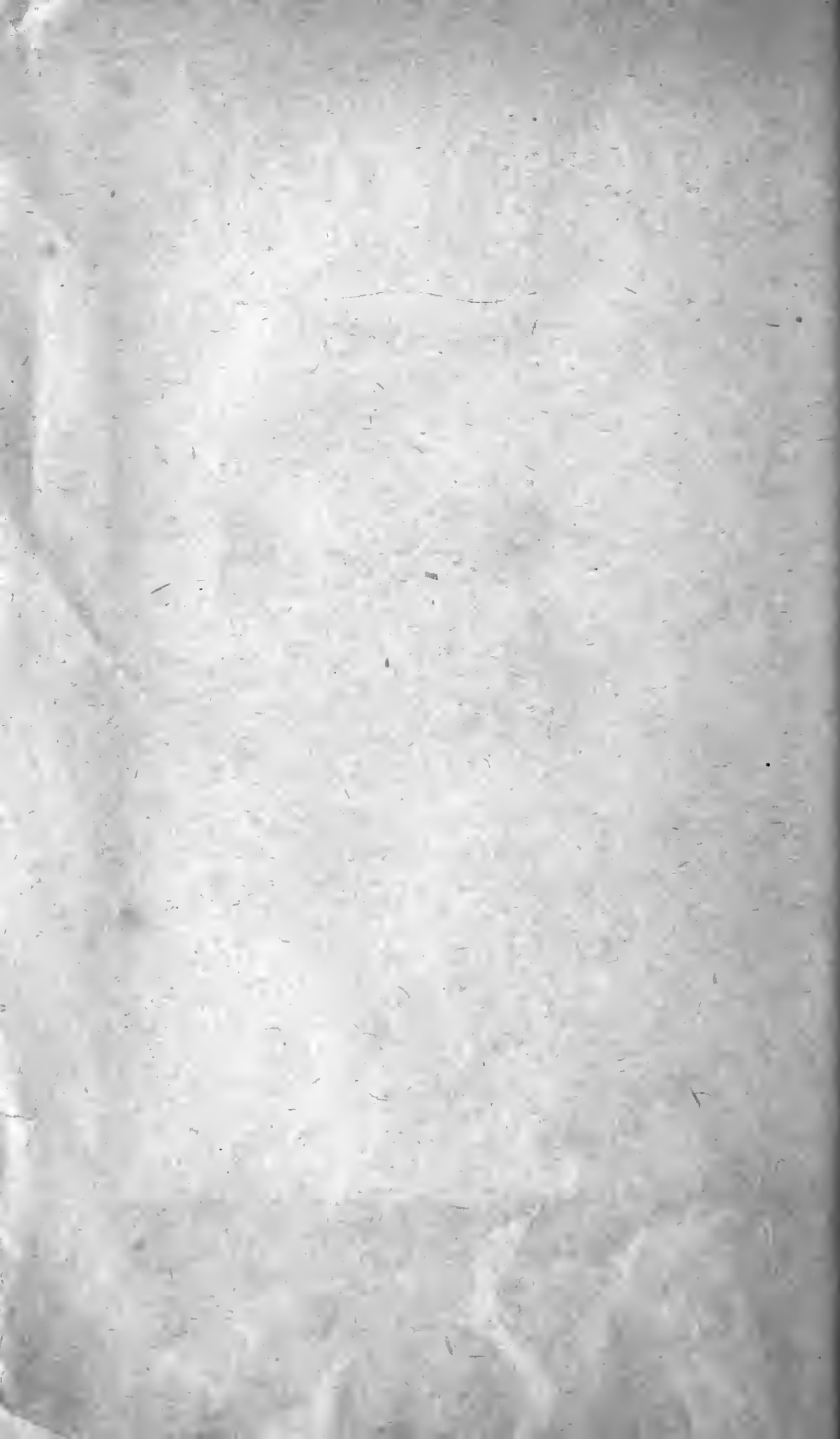
1102

JASCINTO CAPELLA
EVELI BÜRRULL

BARCELONA AL DIA

PREU: 2
UNA PESETA

BARCELONA AL DIA

CAPRITXO COMICH-LÍRICH EN UN ACTE

DIVIDIT EN SET QUADROS, EN PROSA Y VERS

ORIGINAL DE

JASCINTO CAPELLA

MÚSICA DEL MESTRE

EVELI BURRULL

Estrenat en el «Teatre de Novetats» la vetlla
del 23 de Setembre de 1904

BARCELONA

Imprempta F. Badia, Doctor Dou, 14

1904

Al meu estimadíssim amic

Ricardo Ragull

L' Autor

Aquest capritxo-còmich es propietat de sos autors y sense el seu permís ningú'l podrà traduir, representar ni reimprimir. La *Sociedad de Autores Españoles*, es l'encarregada del cobro de propietat literaria.

Queda fet lo dipòsit que marca la Lley.

REPARTIMENT

PERSONATJES

ACTORS

QUADRO I.—Els llims

<i>Grandida.</i>	Sra. Xifreu.
<i>Ninyera.</i>	» Vidosa
<i>Criatura I.</i>	Sr. Andrés.
» <i>II.</i>	Sra. Blanchart.
» <i>III.</i>	» Hernandez.
» <i>IV.</i>	» Miquel.
		Coro general

QUADRO II.—El Paralelo

<i>Municipal.</i>	Sr. Alonso.
<i>Criatura I</i>	» Andrés.
<i>La Fàstichs.</i>	Sra. Sánchez.
<i>En Tàpara.</i>	Sr. Bergés.
<i>Senyoreta I</i>	Sra. Blanchart.
» <i>II</i>	» Torregrosa.
» <i>III.</i>	» Miquel.
<i>Amich I.</i>	Sr. Guixer.
» <i>II.</i>	» Soler.
» <i>III.</i>	» Piera.
» <i>IV.</i>	» Segura.
<i>Soler.</i>	» Masip.
<i>Goula.</i>	» Casas.
<i>Tarugo.</i>	» Segura.
<i>Rosario.</i>	Sra. Hernandez.
<i>Una dama de melodrama.</i>	» Farnés.
<i>Una dama jove de melodrama</i>	» Venancio.
<i>Elegant I.</i>	» Blanchart.
» <i>II.</i>	» Miquel.
<i>Salón Venus.</i>	» Torregrosa.
<i>Una francesa.</i>	» Avry.
<i>El comandant Labourdette.</i>	Sr. Masip.
<i>Pauleta</i>	Sra. Sanchez.
<i>Pare de familia I.</i>	Sr. Espinosa.
» » <i>II.</i>	» Bergés.
» » <i>III.</i>	» Casas.
		Comparsaría, etc.

608776

QUADRO III.—**La Tarjeta postal**

La Reina de las Postals. . . . Srta. Grillot.
Coro de postals

QUADRO IV.—**El descans dominical**

<i>Tuyas.</i>	Sra. Farnés.
<i>Sumpta.</i>	» Vidosà.
<i>Isidro.</i>	Sr. Espinosa.
<i>Municipal.</i>	» Segura.
<i>Borratxo.</i>	» Bergés.
<i>Un senyor.</i>	» Soler.
<i>Una vehina.</i>	Sra. Xifreu.
<i>Mercé.</i>	» Miserachs.
<i>Remey.</i>	» Tressols.
<i>Tamborellas.</i>	Sr. Bergés.
<i>Sargantana.</i>	» Casas.
<i>Un vehi.</i>	» Piera.
<i>Una senyora.</i>	Sra. Venancio.
<i>Nuvi.</i>	Sr. Soler.
<i>Nuvia.</i>	Sra. Ciuró.

QUADRO V.—**Guerra rus-japonesa**

<i>Rus.</i>	Sr. Masip.
<i>Japonés.</i>	» Guixer.

QUADRO VI.—**La prensa**

<i>La Esquella.</i>	Sra. Miserachs.
<i>Cu-cut.</i>	Sr. Bergés.
<i>Brusi.</i>	» Casas.
<i>Diluvio.</i>	» Segura.

Coro general

Tots els diaris de Barcelona

QUADRO VII.—**Apoteosis**

Barcelona nova. Sra. Sánchez.

Tots els personatges del quadro anterior
y acompanyament

Pera aquesta obra pintaren tres decoracions els escenògrafos senyors Brunet y Pou.

ACTE ÚNICH

QUADRO I.—Els llims

Decoració de capritxo. Per las parets, pots de farina lacteada, secció de bolquers, faixas, gorras, etc., etc.

ESCENA PRIMERA

CORO GENERAL, *homes y donas vestits de criaturas*

Música

- TOTS Som la canalleta
que vivim als llims
aqui no hi ha glórias
ni penas sofrim.
- ELLAS Com la terra no'ns volia
vam comensá á viatjar
y á coll y bé del nostre ángel
á n'aquí'ns varen portar.
La farina lacteada
'ns supleix á la mamá,
y així'ns passarem la vida
perque no'ns van batejar.
Que n'es de tranquila
la vida dels llims
las penas que tenen
la gent de la terra
aquí no tenim.
- ELLS Fugint tots de casa nostra
ja fá temps que'ns hem trobat,
som amichs de la infantesa
qu'es la mes ferma amistat.
Si'ns treyan d'aquí algún dia
mouriam un daltabaix,
y aixó plé de crits y escándol,
seria un orga de gats.
Que n'es d'agradable,
la vida dels llims
las penas que tenen
la gent de la terra
aquí no tenim.

TOTS Lo qu'es canalleta,
tant seria y formal
com la qu'are's troba,
en aquest espay,
ja poden buscarla
no la trobarán.

ESCENA II

Mateixos y GRANDIDA, després NINYERA

Parlat

GRAN. (*Avansant.*) ¿Qu'es aixó?... ¡Quin xibarri!...
¿Qu'es aquet rebombori?... ¡Sembla un coleji!...

CRI. II (*Mamantse el dit.*) Jo... teta...

GRAN. Tù, no't mamis el dit, putiner! Ho sino't faré
pam-pam!...

CRI. III Jo...

GRAN. ¡Calla!... Las criaturas no enrahonan fins que
las gallinas fan...

CRI. IV ¡Ki-ki-ri-ki!

GRAN. ¡Aixó!... ¿Be que teniu?

CRI. II Es aquet ganapia..

CRI. I (*Ficant má.*) Tù calla, ó sino...

GRAN. No gratis que fa pobre...

CRI. II No li farías al meu germà gran...

CRI. I Y qu'es el teu germà gran? ..

CRI. II ¡Serenó!...

TOTS. ¡Quina por!... ¡El sereno!...

GRAN. Sempre us queixeu!...

CRI. I Com que tinch rahó.

GRAN. Digas.

CRI. I Donchs dich, qu'aquí no s'hi pot estar, que ahir
me van donar llet agre.

GRAN. Debia ser aquella que guardavam per fer cre-
ma, fill meu.

CRI. I Després, cada dia estèm mes estrets...

GRAN. Com á la terra'ns envian gent nova. Sembla
que no tinguin res mes que fer; potser s'han
cregut qu'aixó es la sucursal del hospici. (*Se
sent un timbre.*) Veyeu, ja hi tornan. Ja's coneix
que som al mes de Febrer.

TOTS ¿Perque?

GRAN. Perque fá l'época justa de la nit de Sant Joan.
¡Oh!... Y lo que m'envian! Sobretot de las grans
capitals! Unas criaturas que fan abaixar la cà-
ra. ¡Cada dia son mes esquistas!... ¡Semblan
llonguets de quarto!... Hauré de fer provisió de
farina lacteada...

CRI. I Si, perque las didas...

GRAN. ¡Calla desagrabit!...

NI. (*Entrant.*) Grandida!...

- GRAN. Gent nova, no es aixó?...
- NI. Sí, Grandida!...
- GRAN. Y d'ahont son?...
- NI. De todas las grans capitals, menos japonesos y russos.
- GRAN. Be, com pobrets van á la guerra...
- NI. Tampoch n'hi ha de francesos. .
- GRAN. May ne venen: no se que fan allá baix!...
- NI. Que'ls deixo entrar?
- GRAN. Sí, pero avans, feslos passar per la inspecció porque venint de las grans capitals deuen portar una reliquia ó altre...
- NI. N'hi ha molts que son molls d'ul's...
- GRAN. Deu ser de tant estudiar. (*Mutis ninyera*).
- CRI. I No mes nos faltava aixó.
- GRAN. Mira, noy no m'amohinis. ¡Qu'ets treseta!...
- CRI. I La meva mare se'n deya...
- GRAN. Ja's coneix! Debia quedar descansada...
- CRI. I Pero...
- GRAN. No estich per res, porque avuy tenim bugada, y quan aqui fem bugada s'hi coneix.
- CRI. II Ab tanta canalla...
- GRAN. Sí, ja me'n feu gastar de sabó y *lejia fenix*.
- CRI. I (*Tornanthe*). Donchs jo voldria...
- GRAN. Ja hi torném?... Quau vas neixer?...
- CRI. I El dia tretze!
- GRAN. Ja m'ho pensava!... Digas, á veure si'n sortim.
- CRI. I Que la llet d'aquí no'm proba... que hi canbiat tres mil didas, y ab tanta llet qu' hi tastat, no n'he trobat cap de bona!...
- GRAN. Ay grandíssim!... Y la meva?...
- CRI. I La de vosté si qu'es bona. Pero no pot dar l' abast y m'han dit que á n'a la terra hi ha una ciutat que'n diuen Barcelona...
- GRAN. Sí, es entrant á má esquerra...
- CRI. I ...y á n'alli diu que s'hi crien unas didas grossas, sanas, hi ha burras, vacas, cabras...
- GRAN. Moltes n'hi han!...
- CRI. I Donchs jo voldria un permis per ferhi una passejada, á veure si trobo dida, burras, ó vacas... ó cabras...
- GRAN. Ben segur que'n trobarás!
- CRI. I Concedit?
- GRAN. Sí, fill meu.
- CRI. I Oh! Grandida!
- GRAN. Las didas estiman molt, y sino qu'ho digui en Pitarra.
- CRI. I Me'n vaig donchs.
- GRAN. Adeu noy gran!...
- CRI. I Adeu Grandida! ..
- GRAN. Aquí tens mitja pesseta per si tens set pel cami. Ja'm dirás qu'es Barcelona y enterat d'aquest invent de la llet maternisada, que si aquí, 'ns anés bé éstalviariam personal!...

Música

- CRI. I (*Música de la Marina*).
Grandida yo parto
muy lejos de aqui
quan jo sigui fora
pensa en mi. (*Tothom el despedeix*).

QUADRO II.—El paralelo

ESCENA PRIMERA

Cau del cel CRIATURA I y canta l'«*Oh! paradiso*» surt el MUNICIPAL.

- MUN. Qu'es aquest escándol?...
CRI. I Jo vull aná á casa... Teta!...
MUN. Que?
CRI. I Teta!
MUN. Que?...
CRI. I Ay!... Quina por! ..
MUN. *Acuéstate... no tengas miedo... que yo soy* criaturer .. vaig estar de ninyera ab un concejal, vina!...
CRI. I Jo vull aná á casa...
MUN. D'ahont eres?...
CRI. I Dels llims.
MUN. Qu'es aixó?...
CRI. I (*Ab cantarella*). *Un lugar donde van los que mueren sin ser bautizados.*
MUN. *Como te dius?...*
CRI. I Que no sabeu de doctrina?... No soch batejat!...
MUN. *Eres bort?...*
CRI. I Ey! No us fiqueu ab la mare!
MUN. Bueno, vina... ja que te has perdut, jo t'acompanyaré.
CRI. I Ahont?
MUN. A ca la ciutat!...
CRI. I (*Espantat*). No!... May!... Crech que alli tot son enredos, y com molts volem mamar, jo no hi trobaria dida...
MUN. Si la vols seca?...
CRI. I Groixuda, á mi no m'agradan las secas.
MUN. A mi tampoch, pero fill ab deu ralets no puch pas menjar faisans.
CRI. I Doném un tom per Barcelona, per veure si trobo lo que'm convé...
MUN. Donchs ja *puedes empezar*.
CRI. I Ahont som?...
MUN. Al paralelo.
CRI. I Al para qui?...
MUN. Al paralelo...

CRI. I Bueno, donchs jo seré'l pare y si acas vos sou el lelo.

MUN. Esperat, sento cuestions y la prudencia es molt convenient en aquets assumptos. *(Fá mutis dre- ta ab la criatura ab la má.)*

(Soroll en l'interior).

ESCENA II

LA FÁSTICHS y en TÁPARA

(Venen de la lateral esquerra barallantse)

FAS. Vinam aquí mitja ermilla!...

TAP. Estigas!

FAS. No vull estarmen, que jo per tú m'escarrasso...

TAP. Pero dona!

FAS. Pero rabes!...

TAP. Payeta, no'm desesperis, no vulguis dá un espectacle, y recordat que quan parlo el qui't parla es en Tápara!...

FAS. Alanta noy! Feuli pas, que parla l'home de casa, en Rotchild...

TAP. Psit! . . No m'insultis, qu'ets molt propensa á faltarme.

FAS. Bé, que vols, digas?...

TAP. Panís!

FAS. A ca'l grané pots trobarne, lo qu'es aquesta botiga, per are la tens tancada.

TAP. 'M fa falta!

FAS. Ja ho sabia!

TAP. Es á dir que t'ho pensavas?

FAS. Com que som á fi de mes y tu cobras... s'hi ha qui bada

TAP. Mira...

FAS. Prou d'aquet color!

Que la sang se'm torni aygua, si de mí'n treus un clau mes.

¿Que s'ha pensat aquest branda?

Potser si que jo per tú

m'hauré d'está escarrassantme,

veyent com te diverteixes

ab el Brut y el Noy de l'Arpa.

¿Que ja no't fian trocant?

Dons fuma paper d'estrassa,

que cura la tos, l'histérich

y conserva la butxaca.

¿Que ja no't deixan privar?

Donchs ben jurba qu'es barata,

y pots guardá lo que't sobri

per rentarte aquesta cara

que d'ensà que no ha plogut
la portas enmascarada.
¿Hont se's vist? Vaja, bunyol;
¿Que no ho veus qu'aixo't rebaixa?
Jo per tú he fet mil papers,
y la paciencia s'acaba.
Jo he dit la bona ventura
als senyorets de la rambla,
m'has fet pispar: telas, puntas...
M'hi tacat l'honra, si Tápara:
y tot aixó m'ho has pagat
donantme avuy per la cara
ab aquella escarrensida
que ni es dona, ni es gitana!
Ab aixó, no te'm presentis
á mangar, que tot s'acaba,
si no l'abillas, empenya,
y si no pots empenyarte
que ja ho estás, la cañi
que't dirigeix la paraula
't diu que si vols calés
te'n vajas al Banch d'Espanya!

(Pausa.)

TAP. ¿Has acabat?...

FAS. Si, perque?

TAP. Perque voldria esbravarme.

FAS. Ja me'n retiraré un xich,
no fos cas que't faltés aire.

TAP. Has de saber que per tú,
perdo la vista, la gana,
y á las nits no puch dormir...

FAS. Bé, com'ns vam vendre'l catre!

TAP. Las rajoias son molt duras,
pero'l teu cor es de marbre.
¿No has sigut tú la cañi,
la reyna, la mes gitana,
qu'ha governat aqui dintre
dia y nit, demati y tarde?
¿No he sigut jo'l teu payet
qu'ha sabut sacrificarse?
Digas la vri, apa, cuyta,
no vulguis martirisarme!
Si lo que't dich no fos cert,
aixis te tornessis blanca.
y'l cabell se'm tornés ros
y no pogués fer baratas!
¿No't recordas qu'un diumenge
't vaig portar ben mudada
ab tots els guarniments nous,
com si fossis l'aca blanca,
á veure *los dos pilletes*
als Cacahuets, y ab butaca?
¿No he fet jo mil curriolas
perque sé qu'aixo't agrada?

(Pel cor.)

¿No he sigut jo'l teu gosset,
no de Terra nova, d'ayguas?...
¿No'm vaig llogá ab un trayato
perque'l coló'ls agradava
per ballar el cake-val
y un senyor de las butacas
al veure'l meu cap tan negre
va dirme que m'assemblava
á una boquilla d'espuma
que ja estava quilotada?...
Donchs perque are'm veus aixis,
y disfrutas rebaixantme?
M'has insultat á n'á mi
y... casi á la meva mare!
Y aixó un home ab cutis fosch,
ni aquí, ni enlloch ho aguanta.
¿Vols la guerra? Donchs la guerra.
¿Vols la pau? Vinga abrassada,
que jo no soch rencorós
y estich mort per tú gitana!
Afluixa un xich de panis
y quan fassi una barata,
jo't tornaré lo que'm deixis
pagant un tant per setmana
ab interessós y tot.
Cada varé una abrassada,
cada endola un petonet,
cada rumbí una mirada,
y anirém vivint felissos
com hem viscut ja fins are,
perque'l que'ns tirém els plats
devegadas per la cara,
ho porta el mateix carinyo
que repartim per la taula.
Y aixó t'ho dich á la bona,
perque vejis que tinch ganas,
d'estar sempre al teu costat,
perque ó sinó't diré ab plata
qu'escupis are'l panis,
que t'ho mano y'm fá falta
y si no vols adinyarlo
com dugas y tres fan quatre,
t clavo tots aquets dátils
á n'el centro de la cara!

FAS.

TAP.

FAS.

(*Amorosa.*) ¡Tápara!

(*Id.*)

¡Fástichs!

¡Canyi!

A n'aquí, á la butxaca
tinch cinch rumbis que hi pispat.

TAP.

FAS.

TAP.

FAS.

TAP.

¿Que sen en quartos ó en plata?
Son per tú!

¿Per mí?

Si'ls vols...

Si aixó no fos abusarne...

- FAS. Té! Y no'm miris mes aixis,
no'm miris que'm ve la basca!
TAP. Tú si que á n'á mi'm mareijas
FAS. Beu aygua-naf qu'aixis passa!
TAP. ¡Xata!...
FAS. ¡Rey!...
TAP. ¡Adeu!
FAS. ¡Alanta!
(Me'n vaig á ferne de nous.)
TAP. (Me'n vaig á veure la paya.)
(*Fan mutis cada un per las laterals oposadas.*)

ESCENA III

Colla de SENYORETAS venint d'una lateral y fent mutis per l'altre

- SEN. I ¡Per aqui!
SEN. II Si'ns han dit que ja ha passat...
SEN. I No, no, are ha de baixar del Tibidabo... y entraré á la Mercé!
SEN. III ¡Ay! Que m'agradará!... ¡Aném!...
SEN. I ¡Es molt simpàtic!
SEN. II ¡Molt jove!...
SEN. III ¡Molt bufó! ..
SEN. I ¡Jo ja l'he vist deu vegadas.
SEN. II ¡Jo quinze!

(*Mutis.*)

ESCENA IV

MUNICIPAL y CRIATURA (Surten d'una lateral.)

- CRI. ¿Qui son aquestas?... ¿Que son didas?
MUN. Si son solteras.
CRI. ¡No us entench!
MUN. Que son chicas per casar!
CRI. ¡Menos! ¿Y no hi ha cap dida?...
MUN. No chich, no. Son senyoretas, n'hi ha de joves, n'hi ha de guapas, n'hi ha de feas... N'hi ha de frias.
CRI. Y aquestas?...
MUN. ¡Son tot lo contrari! ¡Vina, que't portaré al teatro.
CRI. Jo vull aná á casa!..
MUN. Ja hi anirás.
CRI. Que son aquestas barallas.
MUN. Es en Borrás que s'en vá.

ESCENA V

Mateixos, en BORRÁS ab dugas maletas, la una diu: «Madrid», l'altre «Barcelona», una colla d'amichs que l'estiran.

- AM. I Te n'has d'anar, t'convè...
AM. IV No t'en vajas...
AM. II A Madrid t'estiman molt
AM. III Si te'n vas no hi ha teatre.
AM. I Are es l'hora de fer diners
AM. IV Jo't parlo ab franquesa, no't moguis, perque d'aixó... perque d'alló...
AM. II Allá't consideran mes.
AM. III Tú ets la columna mes ferma del teatre catalá.
AM. I Deixals dir, perque la gloria sense quartos ja no es res, á n'aquí't regatejan.
AM. IV Jo d'aixó... trobo que dallonsas... ab franquesa. . si't quedas te pujarán de mitja pesseta.
AM. II Vina qu'à Madrid t'esperan.
(Tots fan mutis menos el Municipal y la Criatura qu'en tot aquest quadro estarán en un recó de la escena.

ESCENA VI

En SOLER y en GOULA de Rómea recitan un tros de una obra d'en Pitairra.

Surt una alegoria ab un pendó que diga: «Se necessita un primer actor y director.»

ESCENA VII.—**Eldorado**

Surten cantant el TARUGO y la ROSARIO ab música del «Puñao de Rosas» lo següent:

Música

- TAR. Ja fa molt temps que diuhen
qu'el género s'acaba.
Ros. Pero cada any las empresas
fent sarsuelas hi guanyau.

ESCENA VIII. — **Circo barcelonés**

Parlat

Una dama de melodrama y una dama jove de lo mateix.

- DAMA. ¿Y esta medalla en el cuello?
D. JOVE La tengo de mi niñez

DAMA ¿Vuestro padre fué?...
D. JÓVE Roberto de Manotir...
DAMA ¡Qué escucho!
D. JOVEN ¡Ah! ¡sí!
DAMA ¡Hija mia! (S'abrassan) (*Mutis*).
CRI. ¿Qu'hem de plorar?
MUN. Donchs plorém.

ESCENA IX.—**Principal**

Entra un ab un cartell que diu: «Teatro Principal, se lloga á las eminencias extrangeras.»

CRI. ¿Qué no'n tenuu d'eminencias?
MUN. Las de afora las trobém millors.

ESCENA X.—**Liceo**

Dos elegants vestits d'etiqueta

Música

ELS DOS

Aném al Liceo
som dos abonats,
no podém faltarli
com es natural.
La nostra presencia
alli s'hi coneix,
que som els dos joves
que vestim mes bé.

EL. I

D'en Tusell son els sombreros

EL. II

y d'en Says es el calsat

EL. I

en Quet ens fa las camisas

EL. II

y'ls vestits en Castellá.

EL. I

Quan mirém á alguna noya

EL. II

ella somriu entre dents,

ELS DOS

perque pensa: «Las miradas

son senyal de casament.»

Nosaltres portém la llista

de las noyas de mes dot

Qu'una cosa es la butxaca

y un altre cosa l'amor.

Parlat

EL. I

¿Quina ópera fan avuy?

EL. II

No ho sé, tant se'm dona.

EL.

¿Qué ja has renyit ab la Rosalia?

EL. II

Si, vaig enterarme de que no mes tenia trenta mil duros.

EL. I

¿Y are?

EL. II

Vaig á veure si'n trobo un altre que'n dongui més.

Música

ELS DOS

Aném al Liceo
som dos abonats
no podém faltarhi
com es natural.
Las nostras miradas
ningú resisteix
y hem fet mes conquistas
que Carlos primer.

ESCENA XI.—Teatre Onofri

Un pierrot plorant, ab signos indica que está desesperat y fa mutis.

CRI. ¿Qué es mut?
MUN. És un dels de la mueca.

ESCENA XII —El Salón Venus

Una dona ballant un tango.

ESCENA XIII.—Eden Concert

Una francesa cantant couplets y ballant el can-can

CRI. Aquesta fora una bona dida.
MUN. Al revés.

ESCENA XIV

Entra un caminant poch á poch carregat de dolor

CRI. Que te aquet?..
MUN. Dolor.
CRI. Y aixó?
MUN. Va anar á veure opera á las arenas.

ESCENA XV.—Novetats

Entran el comandant Labourdette y la Pauleta, aquesta va ab una copa y una ampolla d'absenta á la mà, darrera d'ells hi va una alegoria de la Moral ab un vestit tot apedassat en quins pedassos s'hi llegeix: Se deixan diners á ral per duro. Secció d'higiene. El torn del carrer de Ramalleras. Una orella grossa que digui: Jordi.

PAU. (*Passant ab Labourdette.*) Primer unas quantas gotas, després el rajoli.
C. LAB. Ay! El rajoli..
PAU. Y per acabá á raig d'ampolla. (*Mutis.*)

ESCENA XVI

Tres pares de familia que surten darrera d'ells. Diuen tots els bocadillos precipitadament y á cau d'orella.

- PA. I Qui son aquets?
PA. II Els allotjats!
PA. III Que diu are?
PA. II Lo que sent!
PA. I Aixó no's pot tolerar!
PA. III Fà falta una inquisició!
PA. II No m'en parli!
PA. I Que l'ha vista?
PA. II Sí, un vespre y vaig aná á vigilar
PA. III Y que tal?
PA. II Es un escándol
PA. I Que hi passa?
PA. II Figuris que surt un coronel, un comandant...
PA. III Fins l'exercit hi pren part!...
PA. II ...y aquest comandant...
PA. I Quin?
PA. II Aquell.
PA. I Ah!...
PA. III Vol sublevarse?
PA. II Es una dona qu'l fá sublevar!
PA. I Que diu are?
PA. II Lo que sent!
PA. III Y com se diu ella?
PA. II Pauleta!
PA. I Y ahont viu?
PA. II Al carrer de Corders n.º 19.
PA. III Quin pis?
PA. II Tota la casa!
PA. I Quina immoralitat.
PA. III Y de que parlan á l'obra.
PA. II D'una absenta!
PA. I Quin pecat!
PA. II D'un rajoli!...
PA. III Oh!... calli! Y ahont ha dit que la feyan aquesta obra?
PA. II A Novetats!...
PA. III Que's pot entrá á l'escenari?...
PA. II No, ja vaig probarho, ro hi deixan entrar!...
PA. I Aixó jo ho prohibiria!...
PA. II La comedia?
PA. I No!... El que no hi deixessin entrar...
PA. III Hem de pendre un determini!
PA. II Un escarment!
PA. I Correrá sang!... ¿Y á quina hora comensan?...
PA. II A las nou!
PA. III Son puntuals?
PA. II Molt!
PA. I Que hi ha butacas de primera fila?

- PA. II Els revenedors ne tindrán.
PA. III S'hi ha d'anarhi.
PA. I Es precis.
PA. II Ja'ls acompanyaré!... Y quan vingui alguna es-
cena d'aquellas tant inmorals...
PA. III Fará'l favor d'avisarnos.
PA. I Si, que no'ns passi per alt!
PA. III Aném per las localitats?
PA. II Jo no'n vull!
PA. I Y aixó?
PA. II Hi estich abonat! (*Mutis*).
(*Mutació*)

QUADRO III.—**La targeta postal**

Decoració ben luxosa

ESCENA I

CORO, *després la* REYNA DE LAS POSTALS

Música

- CORO De todas las modas
cap com la postal,
es la qu'avuy dia
s'ha fet popular
Calleu que s'acosta,
calleu qu'entrará
la reyna de totas
las postals que hi han.
REYNA (*Entrant*.) Jo soch la targeta postal
la més estimada d'aquí
CORO Ella es molt popular
perqué te molt esprit.
REYNA Jo soch la Merode
quan els hi convé,
jo soch la Liana
la Otero també.
Las donas hermosas
que corren per qui
en trenta mil tipos,
jo he reproduhit.
Las flors y las donas
son el meu jardí
estant jo per ellas,
ja no'm puch morir.

Mirin bé que jo soch l'àngel
qu'amparo als enamorats.
¡Si n'he llegit jo decosas
qu'han escrit entussiasmats!...

Las paraulas: «Jo t'estimo,
seré teva sempre mes...»
las llegeixo cada dia,
las llegeixo y no'm fan res.
De petóns y d'abrassadas
n'hi escriuhen tot sovint,
si las lletras fossin brassos,
moririan desfallint.
Y uns y altres ab l'escusa,
de ferne una colecció
m'envian tot estimanse
y'm fan corre tot el mon.

CORO

Tú ets la reyna
de las postals,
la teva moda,
may morirá.

REYNA

Jo soch la reyna...

CORO

Y es ben vritat.

REYNA

Jo soch la reyna
dels que s'estiman
dels que sofreixen
penas d'amor.
Jo soch la reyna
per xo'ls ajudó
ab tot el cor.

(Mutació.)

QUADRO IV.—El descans dominical

La escena representa l'interior d'una botiga d'adroguer, porta al foro y laterals. A la lateral dreta hi haurá una finestra que se suposa donarà á un cel-obert que hi ha al pou.

ESCENA I

TUYAS y SUMPTA

TUY. ¿Ja estás llesta de rentar plats?...
SUMP. Si senyora. Are m'arreglaré per sortir á passeig.
TUY. Avans haurias de fregar las botas del Isidro.
SUMP. ¡No pot ser!
TUY. ¿Perque?
SUMP. ¡Perque's diumenge!

ESCENA II

Mateixos, ISIDRO

Una veu del cel-obert. Pujim un xavo de safrá, que fem mató avuy.

SUMP. Es diumenge filla.

ISI. (Entrant.) Ja t'arreglaré jo si es diumenge!..
(Prepara'l safrá y per medi de la galleda del pou l'envia cap amunt.)

- SUMP. Vostè dona mals exemples.
TUY. Es alcalde de barri y te principis y drets adquirits.
ISI. ¡Aixó! Mira, encén una mica de foch y fesme una tassa de camamilla que no'm trobo gayre bé...
SUMP. S'ha acabat el carbó.
ISI. Avisa al carboner que'n porti.
SUMP. No'n portan qu'es diumenge.
Altre veu. Senyor Isidro, fassim pujar deu céntims d'anissos de frare per veure si faig callar á n'aquet bordegás.
SUMP. No pot ser per...
ISI. ¡Calla!... (*Prepara'ls anissos. Mateix joch anterior.*) Ja'ls hi pujo filla.
SUMP. ¡Es qu'es diumenge!
ISI. Segòns com comensas á contar el dia.
TUY. ¡Aixó!
ISI. A América are ja deu ser dilluns.

ESCENA III

Mateixos, un MUNICIPAL y un BORRATXO

- MUN. *Zeñó Zidro.*
ISI. Que hi ha Xanxas?
MUN. Ezte caballero que lo he trobat en estado...
BOR. Liquido ¿oy?
MUN. Ezo.
BOR. ¡Barba!
ISI. ¿Que treballava?
BOR. Jo no... el vi que porto es el que travalla... y qu'es d'aquell que travalla per sota...
ISI. ¿Donchs perque me'l portas?...
MUN. Para que denuncie la taberna ahont ha bebido...
BOR. Jo no faig traició á la causa.
MUN. En qué taberna has bebido?...
BOR. A totas!
ISI. Registral.
MUN. (*Palpantlo.*) A ver...
BOR. Que no'm trobo bé... y'm fa pessigollas.
MUN. ¿Què es esto?..
BOR. ¡Ay! una capsa de mistos.
ISI. ¡l'orteula desseguida!..
BOR. Guardim el cromo que'n faig colecció.
ISI. Tú si qu'ets un cromo.
BOR. ¡Ay... que no'm trobo bé...
ISI. Mira, portal á dormir y quan se desperti ja l'interrogarém..
MUN. ¡Andando!
BOR. Jo á peu no hi vaig, jo tinch dret á carretó.
ISI. Es diumenge.
BOR. Donchs que'm porti á coll y be el Xanxas.
MUN. Andando.

BOR. El govern... ne te la culpa .. vetohaquil.. el govern...

(*Mutis Municipal y Borrato*).

ESCENA IV

TUYAS, SUMPTA y ISIDRO, *després* SENYOR y VEHINA

TUY. A n'aquet ja se li ha fet fosch.

ISI. Avans d'hora.

VEHINA (*Entrant*) Corri senyor arcalde.

TUY. ¿Qué hi ha?...

ISI. ¿Qué passa?..

VEHINA Que hi ha lladres en el pis de casa.

SUM. ¡Ay! ¡Reyna Santíssima!

SENYOR (*Entrant*). ¡Senyor arcalde, senyor arcalde!...
¡Qué la meva dona va de part y cap llevadora
vol venir perqu'es diumenge!

TUY. Veshi tú Isidro.

ISI. ¿Jo?

VEHINA Miri que'ls lladres ja deuen ser al rebost...

ISI, ¡Que menjin!

SENYOR ¡Que la meva dona está entre la espasa y la paret...

ISI. ¡No es pas culpa meva!

VEHINA ¡Per l'amor de Deu!

SENYOR Pensi que un dia s'hi pot trobar vosté en el cas de la meva dona...

ISI. ¿Qué diu are?...

TUY. ¡Calma, calma!

ISI. Que *todo se andará* com deya en Prim.

SENYOR Pero en Prim no's debia trobar en el cas de la meva dona.

TUY. No es fácil.

VEU Pesim mitja lliura de patatas.

ISI. ¡Apa noys!

VEHINA ¿Qué despatxa?

ISI. No, ¡son patatas!...

VEHINA Pero...

SENYOR Miri que...

ISI. ¡Ordre!...

SENYOR Sí, parlali d'ordre á la meva dona!

ISI. ¡Silenci!... Segueixintme. Jo soch l'arcalde de barri y faré justicia!

(*Mutis Isidro, Senyor, Vehina*).

ESCENA V

TUYAS, SUMPTA

TUY. Pesa be las patatas.

SUM. ¿Jo?...

TUY. Es diumenge, ja ho sabia. (*Pesa las patatas y*

las envia cap amunt) (*Cridant*). Marieta, are li pujo las patatas...

VEU
TUY. ¿Y'ls céntims?
Ja me'ls farà baixar.

ESCENA VI

Mateixas, MERCÉ, REMEY, TAMBORELLAS, y SARGANTANA, aquets últims s'aturan á la porta d'entrar y dirigitse al foro dihuen:

TAM. ¡Malas barras te cayguin!
SAR. ¡Presumit:....
MERCÉ ¡Mitja cerilla!...
REM. ¡Mil homes!
TAM. ¿Qué no hi ha ningú al establiment?
TUY. Si ho dlu per nosaltres...
TAM. Es que necessito un home.
SAR. Dos...
MERCÉ O mitja dotzena.
TAM. ¡Psit!... No te'n vagis de la muy.
SAR. ¡Nada!...
TUY. ¿Qui jo?... Que no veu que m'encostiparia...
SAR. ¡Vuy dir que nada!... Que s'ha fet un adulteri de la lley del descans dominical!
Te rahó...
TAM. Es varil aquesta mossa...
SAR. Deixat estar de floreyos... y parlém en serio com á ciudadians...
TAM. Tiba noy, tú que tens lletra y hi ho xafas bé.
SAR. Afiguris...
REM. Una servidora...
TAM. ¡Psit! Que parli el Sargantana.
SAR. Gracias noy, tú sabs distingir. Estavam ballant á la societat «L'ensorrada.»
TUY. ¿Ahont?
MERCÉ Es el nostre cassino...
SAR. Y'ns han fet parar.
REM. Ja ho veu, ¡pobretas!
TAM. ¡Y jo no paro!
SAR. ¡Jo tampoch;
REM. Es que no me'n se avenir, y voldria un home, si pogués ser arcalde de barri millor.
TUY. No trigará gayre, ha tingut de sortir per un part.
TAM. ¿Que també fa de llevadora?...
TUY. No fa de res, ¡fa d'arcalde!...
SAR. ¡Es que á n'aquet li han dit nyébit!
TAM. ¡Y á n'aquet trinxeraire!
SAR. ¿Y sab perquè?... Perque ballavam, diu que no's pot treballar els diumenges...
TUY. ¿Y qui treballava?...
SAR. ¡Jo a n'aquet redoli!
REM. Y jo'l suro!

- TAM. ¡Afiguris que m'han tret del ball!... A n'á mi!...
Que sempre m'han dit que per falta... de modos
no'm treurían del ball!...
- TUY. ¿Y qué ballavan?...
- SAR. ¡L'americana dels petons!
- TUY. ¿Dels qué?...
- TAM. Are lo veurá...

Música

- MERCÉ Jo soch la Mercé
la mossa més barba.
- REM. Jo soch la Remy
- SAR. Y jo'l Sargantana.
- TAM. A mi'm dihuen Tamborellas
perqu'envejan els meus salts,
soch l'home mes sarauhista
que corre pels envelats.
- SAR. Y quan ve una americana
- Tam. La ballém entussiasmats
- TOTS Y si vol veure brincarse
fassi'! favor de mirar.

(Ball).

ESCENA VII

Mateixos y ISIDRO

Parlat

- ISI. Ballaruga á n'aquesta hora?
- TAM. Jo lo mateix ballo una americana, que me la
bech, que me la poso, que...
- SAR. Se la empenya!
- TAM. Servidor... Ves digali tu Sargantana qu'ets per-
sona fina.
- SAR. Nosaltres. Jo y aquets ballavam.
- ISI. Mal fet!
- TAM. Perqué? . A veure, torneho á dir.
- ISI. Vull dir que no está prou conforme.
- TAM. Aixís passo...

ESCENA VIII

*Mateixos, un VEHI, SENYORA, un parell de NUVIS y un
MUNICIPAL*

- VEHI Senyor arcalde que tinch un escape de gas al pis
y ningú me'l vol arreglar.
- ISI. Pitjor fora que'l tinguessís al cervell, minyó!
- SENY. Senyó arcalde que la dida no vol donar mamá
á la criatura perque diu qu'es diumenge.
- SUMP. Ben fet.

- TAM. Y nosaltres com quedém?
ISI. Ordre!...
VEHI Corri qu'ho sino el pis explotarà.
ISI. Potser primer explotaré jó!...
Una parella de nuvis. Miri que no'ns volen casar porque es diumenge.
MUN. (*Ab una papeleta.*) Zeñó Zidro, està denunciado por vender comestibles d'amagat, de parte del teniente de alcalde.
ISI. Jo?...
VEU En aquellas patatas que m'ha fet pujar hi faltan dugas unsas.
TUY. Comprometedora.
MUN. Zeñó Zidro.
ISI. *A la justicia prender?*
TAM. Bé, que fem?...
ISI. Qu'aquesta lley no está prou bé, vetohaquí...
TUY. Ditxós descans dominical.
MUN. Jo no descanso may.
ISI. Jo trobo que s'hauria de treballar quan un volgués.
TAM. Jo trobo que no s'hauria de treballar may!
SAR. Be tenen obert els estanchs.
ISI. Son botigas nacionals!...
TAM. Pero aixó es un disbarat, l'un ha de tancar á las onze, l'altre á las dotze, l'altre...
SAR. A tres quarts de quinze!...
ISI. Jo tanco!
TAM. Pero teniu la finestra del pou obert a.
ISI. Silenci!... (*Escup*).
TAM. Mireu que vos ho faré cullir aixó!
ISI. A mí? (*Fent el valent*).
TAM. Y á la vostra parantela!... (*Grans barallas*).
TUY. Que's matan!...
MUN. Zeñó Zidro.
TAM. Auxili!... Socorro!...
MUN. Orden!... *Despejen.* (*El municipal ab el sabre desveneynat fa arreconar á tothom.*)
ISI. Ditxós descaus dominical!

(*Mutació.*)

Teló curt.

ESCENA UNICA

MUNICIPAL y CRIATURA

- CRI. Veig que hi ha molt rebombori.
MUN. Pitjor estant fora d'aquí.
CRI. Ahont?
MUN. A la Mandxuria!
CRI. També fan descaus?
MUN. Allí no reposan may, hi ha guerra.

- CRI. Y qu'es aixó?
MUN. Com quieres que t'ho expliquí. Es una baralla entre duas naciones.
CRI. Aixís si que no deu fer riure.
MUN. No chico, no fa riure aixó.

(Mutació)

QUADRO V.—La guerra rus-japonesa

Un teló curt. Tochs de cornetas y soroll de tabals, tiros, etc., etc. Creuhan l'escena russos y japonesos barallantse.

ESCENA UNICA

RUS y JAPONÉS

Un rus entra afadigat, casi no's sosté. S'asseu á terra ab el cap entre las mans. Arriba ferit, tambalejant un japonés, ensopega ab el rus y cau al seu costat com mort.

- RUS No, no'l vull matar, no'l puch matar!... Jo tinch entranyas d'home!
JAP. (*Va per incorporar-se y no pot.*) No puch, matam!... Matam d'una vegada!
RUS No tingas por, reposa. La fam m'ha rendit!...
JAP. A n'a mi la sed. Si vols menjá jo'n porto...
RUS Te faria una abressada...
JAP. Té. (*Li dona menjar.*)
RUS Oh! Gracias. Te, beu... (*Li dona beure.*)
JAP. (*En el interior se sent que continúa l'acció.*) Sents?...
RUS 'S matan com á bens...
JAP. Y al cap de vall perquè?
RUS Per l'ambició dels altres!...
JAP. Es horrorós!
RUS Ves quin mal m'has fet tú á n'a mi?...
JAP. Y tu á n'a mi...
RUS Malehida guerra!... Perque no hi van ells!...
JAP. Sabs que faria jó? Agafar el Czar y'l Micado, tancarlos dintre d'un quarto y que's barallessin... á esbravarse, allí... ja qu'ells ho volen!
RUS Que no som fills de mare nosaltres?
JAP. Que's matin ells, que per xó cobran! Després que'ls mantenim, 'ns fan aná á la guerra!...
RUS Y'ls bisbes nos beneheixen!
JAP. La patria!
RUS La patria no'ns hi envia'ria, perque ho sino no ho fora de patria.
JAP. La patria es el mon!
RUS La patria es allá ahont hi pots viure y no allá ahont hi fan morir! Jo'n tinch una de patria, qu'es la terra florida dels meus amors. No he

preguntat may ahont era, no més sé que hi regnava l'amor que tot ho omplia! Y alli vaig deixarhi una pobre velleta que'm deya al anarmen: «Fill, torna, torna.» Y vaig deixarhi una dona jove que ab mi's repartia alegrías y penas, la d'aquí dintre (*Pel cor.*) ¿sabs? Aquella dona que quan ets petit la veus en somnis, quan ets més gran la fas teva, y després la cedeixes alsteus fills que son carn de l'un y l'altre!... (*Mitja pausa.*) Y també n'hi vaig deixar un de fill! Un noy qu'al anarmen va dir: «¿Ahont aneu pare?» y al respondreli jo: «A morir per la patria», se'm l lensá als brassos, pobret, y semblava qu'entre dents malehis la patria que li robava'l pare!... Que'n sabia de la patria, si per ell la única patria era jo!...

JAP.
RUS

Y l'honor?

Y de qui será l'honor? ¿Del que guanyi?... Si totas las glorias no poden compensar las victimas que causan...

(*Se senten tiros altre cop.*)

JAP.

Ja hi tornan!

RUS

Sempre lo mateix, à cassar homes!

JAP.

Aném!

RUS.

Si, que m'horroritza.

JAP.

Ajudam!

RUS.

(*Ajudant.*) ¡Oh!... ¡Si!... ¡Als meus brassos!...

JAP.

(*Anantsen abraçat ab el rus.*) ¡Abaix la guerra!

RUS

¡Visca la humanitat!...

QUADRO VI.—**La prensa**

Un teló curt

ESCENA I

Van sortint tots els diaris de Barcelona y cantan á coro

Música

DIARIS

Som els diaris
de Barcelona
cada un dels nostres
es l'opinió.

El que'ns llegeixi
à tots cada dia,
à horas d'are
ja será boig,

BRUSI.

Jo soch l'avi de la prensa
el mes serio y mes formal,
y desde las meas planas
dono patents de moral.

DILU.

Jo soch popular

y tota la gent,
diu que á n'á mi'm troba
molt disolvent.

(*Entran ballant el kake-wal el «Cu-cut» y «La Esquella», y després cantan.*)

ESQU. Jo soch la esquella
CU-CUT Y jo'l cu-cut
ESQU. Y'l que cau en nostras planas
CU-CUT Qui jemega ja ha rebut.
TOTS DOS Som dos setmanaris
qu'estém renyits
pero al escenari
hem de fer l'amich.

Couplet

ESQU. 'Ns agrada el rebombori,
CU-CUT 'Ns agrada es natural
ESQU. Y ab el llapis y la ploma
CU-CUT A tothom hem criticat.
ESQU. Una cosa'ls dos voldriam...
que no l'hem discutit may.
CU-CUT Y fora dí al senyó Maura,
ja se'n pot aná al Bombay.
TOTS Son dos setmanaris
qu'están renyits
pero al escenari
han de fer l'amich!

ESCENA II

MUNICIPAL y CRIATURA

Parlat

CRI. Jo vull aná á casa!
MUN. Ja hi tornem...
CRI. Aixó no es una ciutat, aixó es una olla de grills...
MUN. Esperat.
CRI. Lo qu'heu de fer es tornarme la mitja pesseta
que la Grandida'm va dá y ab l'escusa de des-
cambiarla veig que vos l'haveu quedat.
MUN. Me l'hi gastada ab tabaco, creya qu'era la pro-
pina...
CRI. Vos si que m'heu enredat. Me'n vaig...
MUN. ¡Pero te'n vas sense didal...
CRI. Es qu'aquí m'han desmamat.

QUADRO VII.—Apoteosis

ESCENA UNICA

Mateixos y BARCELONA NOVA que apareix

BARC. N. No t'en vagis, si fins are
lo qu'has vist t'ha marejat
vull que vejis lo qu'un dia
Barcelona's tornarà.
Vens dels llims y per aixó 't sembla
lo que veus tot emboyrat
mes la Barcelona nova
lo qu'has vist transformarà.
El monuments que hi ha are
en quin soperb pedestal
no mes diners s'hi llegeixen,
un dia enderrocará,
y en sas runas ha d'alsarhi
els monuments al treball,
als sabis, martirs y artistas
que son el floró més gran
de la noble Barcelona,
y quedante, tú veurás
la ciutat del porvenir
la ciutat hermosa y gran
una Barcelona jove,
plena de felicitats.

*(S'aixeca'l telò y's veu al foro la Barcelona del
porvenir ab els monuments á n'en Pita-
rra, Robert, Verdaguer y Pi y Margall.*

Apoteósis alegórica.—MÚSICA

TELÓ

EL
LA
EL
LA
EL
BA
INT
LL

OBRAS DEL MATEIX AUTOR

EL RESTAURANT D'EN BADÓ, saynet en un acte.

LA PLANXADORA, » » » » .

EL DINAR DE BODAS, » » » » .

LA GENT DEL ORDRE, comedia dramática en tres actes.

ELS ALLOTJATS, *vaudeville* en tres actes.

BARCELONA AL DÍA, capritxo cómic-líric en un acte, ab música del mestre Eveli Burull.

INTIMAS, poesias.

LLIBRE DEL DOLOR, prosa.

